

Melchior (CD):

Som formand for udvalget vil jeg blot orientere tinget om, som det fremgår af betænkningen over de to her foreliggende lovforslag, at et flertal indstiller lovforslagene til vedtagelse uændret, medens et mindretal bestående af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget indstiller lovforslagene til forkastelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om statstilskud til kulturhistoriske museer.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter det jeg som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til kunstmuseer.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkekirkenes lønningsvæsen m. m.

(Lovforslaget (nr. 112) findes i tillæg A. sp. 2151, fremsættelsen i tidenden sp. 3017).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Johan Nielsen (S):

Dette lovforslag om ændring af lov om folkekirkenes lønningsvæsen hører til småtingsafdelingen, og det kan vel næppe bringe nogen i affekt — selv ikke dem, som mener, at folkekirken er overflødig i vort samfund. Det drejer sig nemlig kun om at bringe nogle ting på plads.

Det har været sådan, at præsterne har fået en vis godtgørelse for lys, varme og rengøring i de lokaler, hvor de holder konfirmandforberedelse, når den altså ikke er holdt på skoler eller i selve kirken. Det har virket noget forskelligt, og nu prøver man på at gøre det ensartet, samtidig med at de kan få noget mere, end de har fået hidtil, under hensyn til, at udgifterne i de sidste år til både brændsel og arbejdskraft er steget.

Socialdemokratiet kan anbefale dette lovforslag.

Poulsgaard (FP):

Fremskridtspartiet kan anbefale lovforslaget som et lille fremskridt i retning af demokratisering og forenkling af administrationen, idet lovforslaget bygger på to gode principper, nr. 1: brugernes egen vurdering og behov for forenkling, nr. 2: brugernes direkte betaling — i stedet for at man lader en udgift vandre ind i landskirkeskattens store pulje og administrationsapparat.

Det ville være ønskeligt, at statsadministration og folketing slet ikke behøvede at beskæftige sig med folkekirkenes daglige drift, men at vi kunne finde frem til en styrelseslov for folkekirken, en rammelov, hvorefter folkekirkenes medlemmer selv alene kunne styre og betale driften af den evangelisk-lutherske kirke i Danmark. Vi mener, at det danske kirkefolk er modent nok til selv at holde folkekirken i gang, i stedet for at staten fungerer som driftsleder.

Det foreliggende lovforslag anbefaler vi som en dråbe i demokratiseringens og forenklingens fremskridtsstrøm, men dog en dråbe. Herved vil vi give lovforslaget en velvillig behandling i udvalget.

Raunkjær (V):

Lovforslaget om ændring af lov om folkekirkenes lønningsvæsen er et godt forslag, som vi fra venstre kan støtte. Det indebærer en

[Raunkjær.]

udvidelse af lovens § 3, stk. 1, der omhandler forskellige udgifter i forbindelse med præsters virke. Det nye er, at udgifter til drift og vedligeholdelse af lokaler til konfirmandundervisning skal afholdes efter de samme regler som udgifter til præsteboliger og administreres af menighedsrådene. Det er at give menighedsrådene større indflydelse og at lægge mere ud til afgørelse lokalt. Modsat nu, hvor der gives et fast beløb på 960 kr. årligt fra staten — et beløb, der ikke er reguleret siden 1969 — skal der fremover gives muligheder for at udbetale efter regning, en mere tilfredsstillende og retfærdig ordning.

Det er kun rimeligt, at de til loven hørende udgifter som udskrives over den kirkelige ligning, som det er foreslået i punkt. 2, i det omfang der ikke kan skaffes dækning ad anden vej.

Det er jo lidt tæt på det nye regnskabsårs ikrafttræden, lovforslaget skal træde i funktion, men der skulle nok kunne findes en udvej, som der jo også henvises til i fremsættelstalen.

Vi fra venstres side vil tilsige velvillig udvalgsbehandling.

Meta Ditzel (RV):

På mit partis vegne kan jeg give tilslutning til det foreliggende lovforslag. Prisstigningerne kræver jo en regulering, og vi finder, det er urimeligt at fortsætte med at give en fast godtgørelse, der er ens til alle præster, uanset individuelle forhold som antal af konfirmander og forskellig størrelse på varmeregning osv. Derfor synes vi, det er udmærket at følge det forslag, der er kommet her. Vi giver gerne tilslutning.

Burgdorf (KF):

Det vil vist ikke være rigtigt at sige, at dette forslag hører ind under folkekirkens nødhjælp. Men det er en ganske fornuftig ændring af de bestående forhold. Når godtgørelsen for præsternes udgifter til rengøring og opvarmning af konfirmandstuer m. v. ved præsteboligen ikke har været ændret siden 1969, kan det vist siges, at tiden er inde til det nu. Og kan man så samtidig fjerne det kontroversielle spørgsmål om godtgørelsens størrelse, ja, så er der opnået to gode ting. Det vil være interessant at se det cirkulære, som ministeriet bebuder an-

gående beregningen af f. eks. varmeudgifterne i konfirmandstuer, det kunne synes at være en lidt vanskelig opgave.

Endelig er der et spørgsmål, som jeg synes vi ganske udmærket i udvalgsarbejdet kunne beskæftige os lidt med, nemlig de mange kasser, som hører ind under menighedsrådenes arbejde. Jeg synes ikke, det behøver at være sådan. Der er præstelønningskasse, kirkekasse, kirkebetjeningskasse og andre kasser. Det må kunne forenkles, og det vil jeg gerne om vi kan se på.

Præsteforeningen og Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer anbefaler dette lovforslag, og det gør det konservative folkeparti også.

Lena Pedersen (CD):

Dette lovforslag synes at tilgodese tre formål. Visse refusioner til præster ajourføres prismæssigt, der gennemføres en mere rationel administration af godtgørelserne, og der indføres en forenkling af lovtæksten. Alle disse formål forekommer hensigtsmæssige og fornuftige. Endvidere er forslaget støttet af Den danske Præsteforening og Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer.

Under disse omstændigheder stiller centrum-demokraterne sig positivt til forslaget, og da det er tanken at lade loven træde i kraft den 1. april 1974, vil vi medvirke til en meget hurtig udvalgsbehandling.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti kan anbefale forslaget til velvillig udvalgsbehandling.

Det må være ganske klart, at i de forløbne år, siden loven er vedtaget, er der sket store prisstigninger. Godtgørelsen af udgifterne er også uretfærdigt fordelt. Den gamle tanke, der ligger bag, er vel, at præstekonen selv kunne gå og hjælpe lidt til og gøre lidt rent, men som tiderne er ændret og også præstekoner er kommet ud og har fået andet arbejde, synes jeg, det er meget rimeligt, at man får betalt de udgifter, der er forbundet med at holde konfirmandlokaler. Også de højere varmepriser gør, at vi må have reglerne ændret.

Flygaard (DR):

På mit partis vegne skal jeg tilsige velvillig behandling.

Kirkeministeren (Damsgaard):

Jeg er i den lykkelige situation, at jeg kan takke alle ordførerne for tilslutning til lovforslaget. Det er jo et lovforslag, som ikke griber så voldsomt meget om sig inden for de kirkelige områder.

I henhold til gældende bestemmelser er det jo sådan, at udgifterne til drift og vedligeholdelse af konfirmandstuer i de fleste tilfælde afholdes af præsterne. Udgifterne godtgøres så præsterne i form af en fast godtgørelse, der udredes af landskirkekassen. Lovforslaget har den principielle hensigt at skabe hjemmel for, at udgifterne til drift og vedligeholdelse af konfirmandstuer i alle tilfælde afholdes af menighedsrådene direkte af de lokale kasser, ikke som nu af landskirkekassen.

Det ærede medlem hr. Johan Nielsen siger, det er de små ting, men de har jo også ret, og for mange har denne ændring en betydning. Der er, som jeg just sagde, den principielle ændring i det, som jeg er glad for at folketinget som helhed tilslutter sig, at man lægger administrationen ud til menighedsrådene.

Det er ikke de store beløb, det drejer sig om; jeg kan nævne — det står også i bemærkningerne — at det er ca. 2,4 mill. kr., hvoraf halvdelen nu skal finansieres af de lokale kasser, altså skaffes lokalt.

Må jeg sige til hr. Poulsaard, at adskillelse af stat og folkekirke, som hr. Poulsaard strejfedede i sine bemærkninger, er jeg så absolut imod. Der er intet, der tyder på, at der vil blive bedre muligheder for folkekirkens arbejde under sådanne vilkår. Jeg kan føje til: det kræver da også en grundlovsændring, før det kan ske.

Hr. Burgdorf nævnte det gamle spørgsmål om de mange kasser og det lidt indviklede regnskabssystem, og det er jo rigtigt. Nu er der dog kun to tilbage. Der er præstelønningskassen og kirkekassen. Kirkebetjeningskassen eksisterer ikke mere. Men jeg tror godt, det kunne forenkles noget. Jeg har allerede haft en drøftelse med sagkyndige om det, og de vil prøve at fortsætte det forenklingsarbejde, som har været i gang. Når man sidder med det og ikke er særlig regnskabskyndig, så kan det godt synes lidt indviklet, og hvis det derfor kan forenkles, og det tror jeg, så vil vi være villige til at gå ind i det arbejde.

Jeg takker for den gode modtagelse af forslaget, og jeg vil gerne føje til: kunne det lykkes at få lovforslaget færdigbehandlet, så loven kunne træde i kraft 1. april 1974, så er det et ønske fra min side.

Poulsaard (FP):

Ganske kort til ministeren: hvis vi forestiller os, at vi fik gennemført de 60.000 kr. skattefri, som vi er kommet herind for at slås for, så ville en stor del af kirkens midler jo falde bort, for kirkeskatten dækker jo ikke på langt nær kirkens udgifter. Vi tror på, at hvis folk ikke skulle betale skat, så ville de nok kunne betale for driften af folkekirken, og det er da principielt forkert, at én religion er statsstøttet og andre ikke.

Kirkeministeren (Damsgaard):

Folkekirkens udgifter skal sikkert også i fremtiden efter hr. Poulsaards mening betales. Folkekirkens udgifter er på i alt ca. 650 mill. kr.; deraf er godt og vel 100 mill. kr. landskirkeskat, og det er de beløb, der kan være tale om at man også skulle skaffe lokalt. Det kan man nu ikke, for grundloven siger, at der skal ydes tilskud, og det synes jeg også af mange grunde er rimeligt. Alene af den grund, at kirken egentlig tager sig af en række borgerlige funktioner, som meget vel opvejer det i den store sammenhæng ringe beløb på 100 mill. kr., som gives af statsmidler til folkekirkens drift. Jeg tror ikke, der er noget at hente dér.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om frivillig opsparing [af Schlüter m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 104) findes i tillæg A. sp. 1861, fremsættelsen i tidenden sp. 2527).

Lovforslaget sættes til forhandling.